

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 24. prosenca 1856.

List 4.

Kapelica, po Ligvorji Alfonzu.

Kapelica stala verh gore zelene
Razdrapana, revna, že skorej brez stene;
Podoba Marije še notri stoji
Brez krone, brez suknjice, lice prahni.

Ze serce ji poka, že trese se roka,
De komaj derži še v naročji otroka;
Pa grešnik, zaljubljen le v časno blago,
Gre memo in še ne ozre se na njo.

Čez goro hiti gospodinja prevzetna,
Tam memo tud deklica hodi posvetna,
Za njima obrača Marija oko,
Pa le ne ozre se nobena na njo.

Tam gre gospodar in se še ne odkrije,
Tam truma mladenčev nesramno le vpije,
Bogati in revni tam memo gredó,
In glej! na Marijo se še ne ozró.

Al' res, o Marija! si tak zapušena,
De na-te ne ozre se duša nobena? —
Ne boj se! že Nežica žene ovčé,
Ki vsmiljeno klije ji v persih sercé.

K Marii v kapelico Nežica teče,
Jo vidit tak revno, ji giujena reče:
Kak vboga si Mati in dete tvojo!
Na, sukno mojo, de vaji zeblo ne bo!

Še venčikov z vertnic in limbarjev splete,
Ovenča kapel'co, Marijo in dete.
Poklekne in moli: Kak lepa si zdaj,
Marija! zato daj ti meni svet' raj!

Glej! rajska svitloba kapel'co obsije
In čuje se glas iz podobe Marije:
„Za suknico tvojo, za vence cvetlic
„Bom v raju te venčala s krono devic“.

Marii je Nežica zvesta ostala,
In s čistosti vencam v Gospodu zaspala;
Za suknico dano, za vence cvetlic
Zdaj venča Marija jo s krono devic.

J. V.

Pismo gospoda misijonarja Lorenca Lavtičarja do gospoda Janeza Vol- čič-a, kaplana v Semiču.

Per sv. Križu 6. listopada 1855.

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Ljubi Janez, dragi prijatelj moj!

Ne morem Ti zadosti dopovedati, kakšno veselje sim občutil, ko sim tvoje in druge pisma prejel. Na vprašanje: Zakaj Ti tako dolgo nisim pisal? kar na ravnost povem: Zato, ker sim mislil, de je škoda, de bi Ti s svojim malo-

vrednim pismam stroške delal. Pozabil Te pa nisim, oboje podobice, ktere si mi pred odhodom dal, in ktere si mi zdaj poslal, imam v brevirji, vsak dan jih vidim, pa tudi brez tih podobic bi Te ne pozabil. Zares sim ljubil svoje prijatle in jih še ljubim; nisim „ves v Bogu“. Resnično sim mislil, de bom v Ameriki bolj Bogu služil, kakor doma, in sim iz tega namena vse zapustil, tode moje serce je žalostno, ker sim samiga sebe — nar večiga sovražnika sabo prinesel. Pač me bo sram na sodnji dan, ko bom v drugačnim stanu, kakor nekteri na Kranjskim morebiti od mene mislite. Ni še zadosti: „reliquimus omnia“, treba je tudi „et secuti sumus te“, in poslednje je težji kakor je prvo bilo težko, ker moje oserčje se je večkrat vzdigovalo od velike žalosti, pa vender si nisim upal se ustaviti Božjemu poklicu, kakor sim mislil. Hic Rhodus, hic salta. Ali bi moj misijon tukej lahkiga ali težkiga imenoval, sam ne vem. Ko bi imel pravo modrost pa poterpežljivost, bi ne bilo nič težkiga; kjer pa teh lastnost manka, je pa povsod težavno. Število meni izročenih duš ravno ni veliko 700—800, vsi so kristjani, le kakih 4 ali 5 nevernikov je še med njimi. (V pismu do gosp. Köstel-na sim enmalo popisal svoj misijon, mi ni treba tukaj ponavljati). Indijani neizrečeno ljubijo petje, posebno jih mika nove viže, nove pesmi znati. Jest pa ravno za to nisim. Ko so zvedili po zimi, de gosp. Mrak bo spomladi drugam šel, so škofa za družiga duhovna (Francoza, ki je v Makinaku) prosili, ker zna dobro peti, de jih bo bolj peti učil, desiravno ne zna njih jezika. Pa ni hotel priti; morajo tedej z mano zadovoljni biti. Ti bi bil kakor nalaš za ta kraj. Z Indijani je veliko težji pečati se, kakor z ljudmi na Kranjskim. Pervi misijonarji, se vé de, so mogli vse z lepo jih privabljevati, zdaj morajo pa tudi oni marsiktere reči duhovnam dajati, se vé de le malo proti temu, kar kmetje na Kranjskim duhovnam dajejo. Pa tudi mi duhovni nismo dosti apostolski; desiravno nas je malo, pa smo vender vsakoršni. Vse vasi tukaj so le ob jezerih; okoli hiš je že nekaj vertov, dalje v gojzdu imajo polja, na kterih sade krompir in tursico, nič ne gnoje, samo požigajo; so le lazi, niso njive; tam imajo tudi hišice, v kterih stanujejo, tačas ko obdelujejo in pod streho spravljajo svoje pridelke. Naša domača vas je na visokim bregu v precej prijetnim kraju, imamo lep spregled po jezeru, vidim večkrat veliko bark in parobrodov po njem plavati. Amerikanski parobrodi so neizrečeno lepi in, mislim, tudi dragi. Eden je lansko leto blizo Detroita zgorel, 23 ljudi je življenje zgubilo. Le 10 dni popred sva z gosp. Mrakom iz Sault s. Mary na njem se peljala; bil je, kakor sim bral v časnikih, eden nar drajših (je veljal pol mil. dolarjev) in nar boljših v Ameriki. Nesreče-

na barkah, parobrodih in železnih cestah so neizrečeno pogosto v Ameriki. V nedeljo 21. t. m. je gosp. Mrak skorej se potopil z barko; bil je strašen vihar, mogli so vse blago v jezero pometati, in se nazaj verniti, so prepustili barko vetrovam, vendar so srečno prišli na suho. Gosp. Mrak je na to vižo z drugim čelnam tukaj memo šel in mene obiskal. Ravno ta dan je neka barka blizo nas per nekim skalovji, kjer je tudi svetilnik, na suho veržena bila; vidim od tukej gole stebre kviško moleti; ali je zlo poškodovana ali ne, nisim še slišal. Na čelnih Indijanov se vendar malokdaj nesreča primeri, ker ne grejo močno delec, so še dosti previdni, ter se ne spuste na jezero, če le kolikorsno nevarnost čutijo. Železnice v Ameriki so tudi zlo nevarne, ker država se ne peča nič z njimi, lastniki pa le svojiga dobička išejo; so tedej potem napravljene, de lastnikom malo stroškov delajo; čuvarjev ni nič; kjer so kake pota čez železnico, ni nič les; derejo pa hlaponi kakor blisk; ne more drugač biti, kakor de je toliko nesreč na njih. Moram spoznati, de, ko smo se od Noviga Jorka začeli peljati po železnici, sim se enmalo bal, ko se na Avstrijskim in sploh v Evropi nisim celo nič bal, in tudi na morji nič, desiravno je bil včas veliki vihar. Od Ljubljane proti Zalogu gre hitro, pa se mi je zdelo, de ni bilo nič proti temu, kakor smo v Ameriki dirjali. Kmalo je nad našimi glavami gorelo. Iskre, ktere so od mašine prišle, so vžgale strop našiga voza, kteri je tudi pregorel in je že znotranje platno močno gorelo. Urno smo vstali, svoje culice pobrali in k vratam hiteli. K sreči so berž ustavili in ogenj pomašili, de ni bilo več nesreče. — Po popotnih listih nas v Ameriki nobeden ni vprašal; teh tukaj ni treba; treba je pa velik davek plačati od blaga, ne sicer od tega, kar vsakteri sabo ima, ampak od kupčijskiga. Tudi škof so mogli 310 dolarjev plačati od kelhov, monštranec itd. — Ali bi Ameriko srečno ali nesrečno deželo imenoval, sam ne vem; nekteri Evropejci so res srečni tukaj, veliko jih pa tudi žaluje po svoji domačiji. Nar bolj žalostno je pa, de veliko katoličanov pride sem, ki se razkropé tukaj med neverce ali krivoverce in sčasama vero zgubé. Lansko leto sim bil v Sault-u pet tednov, bilo je okoli 1000 delavcov tam, ki so vodotoč delali, med njimi morebiti 300—400 Nemcov. Z mnogimi sim govoril, ki so tožili, kako težko je živeti, desiravno so imeli po 1 dolar na dan s hrano; samo kadar niso delali, niso bili plačani in so mogli še hrano plačati. Nekteri so tudi tožili, de je grozno težko dolžnosti sv. vere prav spolnovati med krivoverci in malovrednimi katoličani. Seve, le malo je tako serčnih, de bi raji vse zasramovanje in zasmehovanje prenesli, kakor pa svoje dolžnosti opustili. Kjer se dobri katoličani vkup naselijo in cerkev in svojiga duhovna imajo, so pa srečni. Število škofov, cerkv in katoličanov se res skorej vsako leto zvišuje; tode napčna misel je ta, de bo katoliška cerkev v Evropi svojo veličastnost zgubila in v Ameriki kraljevala. Saj dozdej še ni teh znamenj. Rojenih Amerikancov, to je, kterih spredniki so iz Angleškiga prišli, je malo katoličanov, večidel katoličanov so Irci in Nemci in v nekterih krajih Francozi. Vstava je dobra za katoliško cerkev, ker je nič ne opovera; škofje in duhovni vedno smejo delati, kakor njih cerkvene pravice terjajo. Zato so v kratkim času veliko zborov imeli, veliko cerkv, samostanov in šol napravili. Tudi ljudski misijoni so v Ameriki v navadi in duhovne vaje. Nar bolj slovita v tem sv. delu jezuit Weninger in franciskan Untertheiner, oba Avstrijanca. Tukej pri Indijancih je to tolažljivo zame, de zamorem vse skorej tako

opravljati, kakor na Kranjskim razun nekterih reči, p. luči pred sv. rešnjim telesam ni nič. V krajih, kjer so pa protestantje vmes je pa zelo drugač. V Sault S. Mary je število katoličanov sicer več kakor protestantov; pa vendar ne morejo duhovni cerkvenih šeg prav opravljati. Zunaj cerkve, namreč kadar grejo k bolnikom s sv. rešnjim telesam, vzamejo presveto telo v pušico, ktero v žakelje zavijejo, ki ga pod pazduho nesó ali pa v žepu. To se mi je kaj milo zdelo. Tačas sim vender korekelj in štol oblekel, ko sim tabernakelj odperl in dve luči prižgal. Ko k bolnikom pridem, ni bilo sveče, ne žegnane vode, pa svečo sim vender hotel, samo v bolnišnici ne, desiravno so bili strežeji katoličani, pa oskerbniki in zdravniki so protestanti. Tukej grém pa obhajati kakor na Kranjskim, in na sv. rešnjiga telesa dan je veličastna procesija, de še na Kranjskim ne v vsih farah tako. Zapovedani prazniki v „zedinjenih državah“ so samo: božič, novo leto, s. 3 kraljev dan, velika noč (pondeljik ne), vnebohod, binkosti (pondeljik ne), sv. rešnje telo, oznanjenje Matere Božje in vnebovzetje in praznik vsih svetnikov. — Domača obleka duhovnov se ne razloči veliko od obleke družih, nekterih nič. Jest nosim kolar (pač so dobri kolarčiki gosp. Stritar-ja, za ktere sim mu vedno hvaležen), hlače pa dolge. Amerikanci so vsi po gosposko oblečeni, tudi kmetje. Lansko leto sim šel iz Detroita v neko vas maševati in pridigovat, kjer so Nemci; začudil sim se, samo gospodo najti v cerkvi, može v suknjah, žene in dekleta v klobukih kakor gospé (se vé de le bolj priprosto, ne kakor viši gospoda). Tudi Indijanci se le malo ločijo od Belih, enmalo črnkastiga ali rujavkastiga obraza so, sicer pa večidel lepe postave; lasé imajo vsi černe, kterih ne strižejo, samo zadej jih nekoliko prirezujejo, skorej tako, kakor na Kranjskim nekteri „štucarji“. Sploh so mirniga zaderžanja in močno občutljivi; z majhno rečjo jih zamore razveseliti, pa ravno tako tudi užaliti. V moji vasi so nar boljši Indijanci cele škofije po spričevanju visokočastiga škofa in drugih. Bog daj, de bi mojimu vodstvu izročeni ne pešali. Ravno dans sim poročil en par, kar mi je v veliko veselje. Ženin je župan te vasi, dozdej je bil nar slabši kristjan tukej, veliko let je ptujko imel, žena njegova pa je zaveržena bila, in si je vzela družiga moža, se vé de je od vere odpadla. Ta mož tedej (moj današnji ženin) je bil nar nevarniši za ta vas, je zahajal k protestantom, je govoril, de bo per protestantskim pastorji se poročiti dal in je močno pregovarjal sosede, de bi protestantskiga učitelja vzeli. Hvala Bogu! zdaj je veš drugačen. Poleti je njegova zaveržena žena umerla, delec od tukej je živela, in tako je zamogel drugo vzeti; ni samo po vnanim poboljšin, ampak tudi njegovo serce. Ko je prvič k spovedi prišel (kakih 10 let že ni bil per spovedi) in je očitno spoved molil, je na glas začel jokati. Vse je natanko opravljal, kar sim mu rekel. Star je 44 let, bil je med prvimi novokeršenimi in je kakor mladeneč neizrečeno veselje imel do sv. vere, je druge učil, in nevernike opominjal s. vero sprejeti, nesrečni zakon pa ga je bil popačil; starši so ga posilili, se z ženo zaročiti, do ktere ni imel nagnjenja in s ktero potem nikakor ni mogel živeti. Bog mu daj stanovitnost. Pred 14 dnevi sim imel enako veselje. Neka zaročenca sta že dolgo let živela, pa še nista bila od duhovniga poročena. V Ameriki je taki zakon veljaven, ker zakonilo tridentinskiga zbora zastran skrivnih zakonov s privoljenjem papeževim ni razglašeno. Ta dva tedej sta se zaročila, pa sta vse keršanske dolžnosti zanemarjala, nista šla nikoli v cerkev, k spovedi se vé še manj.

Otroke sta pa vender dajala kerstiti in po kersansko rediti. Gospod Mrak ju je velikokrat opominjal, pa vse zastonj, časa gnade še ni bilo zanju. Poleti je en otrok umrl. Neki mož me poprosi, de bi šel ju opominjat, ker je zdaj lepa priložnost, bota morebiti bolj pripravna nauk sprejeti. Grem in jima pridigvam zraven otroka, ki je na parah ležal, pa vse zastonj. Zdaj je njegov oče po 3dnevni bolezni umrl, še previden ni bil, ker sim bil tačas pri drugih Indijanih na nekem otoku. Mislim, de to ga je močno ginilo. Neki večer zvem, de drugi dan mislita odriniti deleč proti jugu zavoljo lova in tam čez zimo ostati. (Več Indijanov gre po zimi doli na lov). Berž grem na njun dom, ju milo pa tudi oestro opominjam. Hvala Bogu, storila sta, kar sim rekel. Prišla sta v mojo stanico, sim ju kratko podučil, sta šla k spovedi in drugi dan k sv. maši, potem sim kratko pridigoval in njun zakon žegnal (desiravno so tukej, kakor sim rekel, skrivni zakoni veljavni, pa je vender navada, de jih duhoven potlej žegna). K sv. obhajilu ju še nisim pustil, ker premalo znata, spomladi bota nazaj prišla, potem ju bom bolj podučil. Mož mi prinese potem 1 dolar za sv. maše, kar je pri Indijanih kaj posebniga. Hvala Bogu, de se je teh zgubljenih ovčic usmilil. Posebno se moram tudi Bogu in priprošnji Marije Device zahvaliti, de sim se jezika še precej urno naučil; ne znam sicer veliko, pa vender dosti za potrebo.

Srednje-afrikansko.

V Gondokori. III. — Bariška dežela je lepa dežela. Je pa veliko višji kakor Hartum, torej je tudi obnebje boljši in bolj zdravo. Zlasti prijetne so jutra in večeri. Vročina je pogosto velika, zlasti o suhim letnim času, kateri se z zimo v Evropi vjema. Zdaj ga večkrat ohladi gromenja in deževje. Zoper močen dež smo v svoji misijonišnici pod razpetimi dežniki precej zavarovani. Pred misijonsko hišo proti večeru se deli bela reka v dvoje razreče in dela lep otok, kateri služi za živinsk pašnik. Tudi rujavi povodnji konj vé za ta prostor, se gre večkrat tje past, zlasti po noči, in nam zjutraj dobro jutro sem čez momlja. Povodnji konj je prava pošast. Misli si život silniga rujaviga vola, na kratkih nogah, z veliko gručo ali pukeljnam na herbtu. K temu si misli veliko, čamra-sto konjsko glavo, in to je nekaka podoba nilskiga konja. Zamurci gredó kakor v vojsko njih po dve, tri sto zoper njega, in skušajo ga z nekakimi velikimi ternki zapikniti, z vervmi na suho potegniti ter ga s sulicami končati. V šiluški deželi smo taki lov vidili. Njegove kože krogla ne prebije, le špičastim kroglam se nekoliko bolj vda. Iz kož se delajo znani povodnokonjski biči, kateri so neogiblivo potrebni za pokoršino in delavnost, zlasti zoper Arabce in Berberine. Voda daje obilno veliko rib razniga plemena, barve in velikosti. Kikam je riba poglavitni živež. Pogostoma jih lové v lepih ribnikih. Tak lov je prav mikaven. V ribniku za tokul-am (hišico) g. Mozgana sim vidil nad 200 ribčev, kateri so bili od kraja do kraja v versto vstopljeni. Imeli so dolg drog, v kteriga je bila železna kljuka vsajena. Z njim v vodo dregajo. Kterikrat se kaka ribica natakne, zlasti pa ribe pred seboj podé, de bi jih o bregu dobro zasačili.

Od vode proti zahodu se razširja z očesam nepresegljiva raván. Služi zlasti za pašnike obilni bariški živini; Baričan se zlasti z živino in kmetijo peča. Po ti ravnini so mnoge, desiravno razkropljene drevesa, ki delajo prijetno senco. V ti ravnini je na severu Nirkanj, prosto stoječ, zeleno obrašen hrib.

Proti jugu je konec Belinjana srednje visočine. V severu od misijonišnice so lepe poljane, po kterih se sto in sto goved pase. Telečje, kravje in volovske čede so prav obilne, številniši kakor sim jih po lepih tirolskih planinah vidil. Živinska barva je belkasta. Čern vol je redka reč, zavoljo tega visoko čislan, in ga imajo zlasti za pravne darila. Taciga so tudi nam podarili v nekem kraju, kakih 8 ur proti severu od tod, kamor smo bili dospeli veliko nedeljo zvečer. Ondi so se namreč hotli g. Provikar o svojim prvim prihodu vseliti. Vse je dobro kazalo, zlasti neki kovač Pithia je k temu pripomogel. Tolmači so pa vspeh razderli; šuntali so namreč poglavarja in ljudstvo, de ti beluni človeško mesó jedó, otroke ropajo in dež zadržujejo. Tako je spodletela poskušnja g. Provikarju. Zdaj je bil prišel tudi poglavar na ladijo, ki se po tistim ni nikoli več prikazal pred gosp. Provikarjem. Je že precej prileten moz, dobro spozná, de je nalagan bil, in dobro vé, de je misijon v Gondokori ljudem le k sreči. Torej mu je zdaj žal, de je bil Abuna-Solimana od svoje okrajine odpravil — in v spravo je pripeljal črniga prelepiga vola, kakor za velikonočne pirhe.

Proti jugovzhodu se vzdiguje berhki Belinjan v obilno višavo. Belinjan je pogorje. Vsa okrajina, obdana s temi hribi, mi je prijazen, ljubeznjiv pogled. Ob desnim bregu bele reke so nekatere naselstva ali kraji, in vsak kraj ima svojiga matat-a. Ljudje živé skupaj po družinsko in v nekterih tokul-ih, potem so spet polja in pašniki do bližnjiga družinskiga stanisa. In tako zmirej dalje do gorovja. Prav za prav vasi ni. V nekoliko daljini od nas so proti jugu in zahodu 4 take seliša. Vse čez se mi prav prijazno in lepo zdi. Meni razun Solnograškiga ni nobena okrajina tako všeč bila, kakor okoli Gondokore. Ljudje zdaj pridno polje obdelujejo. Zlasti čas za hladnim dežjem je čas setve. Barjani imajo k temu nekake ostre lopate, ki so na dolgo lopatiše nasajene. S temi zemljo nekoliko razrijejo, sejejo, in je dodelano. Baričan je pri delu uren in vesel. Od dečka do starčka, od poglavarja do nar ubožnišiga: vsi morajo delati. Vsakimu je svoje polje odkazano. (Op. Tudi ob višnjevi reki, pravi naš Jožek, ima vsak svoj vert, in de ni tam gori nobeniga berača, pa nobeniga bolniga. J.) Opravilo fantičev je tudi, očetovo živino pasti. V kravah je bariška bogatija.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ipave. — d —. Perva nedelja po sv. 3 kraljih je bila za Verhpolje posebno prazničen dan. Po prizadevanji svojiga vnetiga duhovniga pastirja so Verhpoljci napravili za svojo cerkev nov križev pot, ki je bil to nedeljo blagoslovljen in slovesno postavljen. Pooblasteni so bili za to opravilo O. Mansvet Šmajdek, vikari in učenik naravoslovja v goriškem samostanu O. O. frančiskanov. Ob devetih zjutraj je grom možnarjev in veselo priterkovanje zvonov naznanovalo pričetek slovesnosti domačim in okolnim sosedam. Prijazna cerkvica je bila vsa v svoji praznični opravi, podobe križeviga pota so bile pred velikim oltarjem lepo v dve versti nastavljene, na postajah okoli so pa svitle lučice gorele, ki so kakor evangelijske device svojiga ženina čakale. Po kratkim ogovoru, v kterim so pomen tega svetiga opravila razložili, so blagoslovili nar pervo vseh 14 podob skupej, potim so se pa spremljani od treh družih duhovnov in od cerkvenih strežnikov v procesii po cerkvi podali; so vsako podobo še posebej blagoslovili ter jo na odločeno mesto postavili in zraven navadne molitvice obmolili. Med tim, ko se je procesija od postaje do postaje premikala, so peli pevci pesem sv. križeviga

pota, in kar mi je prav dopadlo, je s pevci pri orglah tudi ljudstvo po cerkvi lepo vbrano in pobožno prepevalo. Ko je bilo vse v prav lepim redu in spodobno opravljeno, se je sv. maša pričela, ki so jo peli domači duhovni pastir, in sta jim stregla dva sosednja duhovna, ki sta se bila vdeleževala te slovesnosti. Pridgovali so pa O. Mansvet, in so z znano zgovernostjo razodevali vzroke, zavolj katerih današnji dan obiskovanje sv. križeviga pota ne obrodi tisti ga sadu, kteriga bi obroditi imelo, ter so naznanjali pomočke, kako to molitev opravljati, da bi več duhovniga prida od nje imeli. Kakor o začetku svetiga opravila, so tudi pri poglavitnih delih sv. maše in na koncu pri žegnju s presv. Rešnjim Telesam možnarji pokali, in je prijazno zvonjenje ljudstvo zopet na dom spremljalo, ki se je bilo v obilnim številu sodelo.

Še nekaj me mika povedati. Po končani popoldanski božji službi so prejeli verhpolski g. kurat pisemce, v kterim so se domači fantje zahvalili za „lepo andoht“, katero so jim bili napravili, kakoršne na Verhpolti še niso imeli, in se je tudi ta dan niso nadjali. Pridjan je bil donesek za križev pot, kteriga so bili fantje med seboj nabrali. Očitna pohvala Vam za to, fantje verhpolski! ki ste s tim pokazali, da med vami še veje duh pobožnosti in vnetosti za čast božjo, ki se pri mladosti semtertje že silno pogreša, da se Bogu smili! Skerbite, da vam ga tudi v prihodnje ne bo pregnal spačeni duh posvetnosti, ki se med nami čez dalje bolj širi.

S Podberda 11. prosenca 1856. A. Sk. — Koliko nevarnost ponočevanje, ne le samo za posamezne mladenče, ampak tudi za cele soseske ima, je živ dokaz sledeča prigodba. Na večer sv. trch kraljev jame godec iz bližnje soseske v nekdanj posteni, od domačih in popotnih kar veliko čislani gostivnici, ki pa zdanji čas bolj in bolj peša, na skant muzicirati. V kratkim se mnogo derhali obojiga spola nabere, ter razsaja, pleše in norčuje pozno v noč. Nekdo izmed derhali od vertenja in žganjopije popolno omamljen čisto onemaga, in si do doma, bi rekel, s praga v prag, priti ne upa. Dva fantina tako udelaniga tovarša do hiše nekoliko korakov oddaljene spremita, ter mu do poda, ki se obilno slame in sena na njem hrani, posvetita. Vedivši, da domači deklič ne deleč od tam odločeni prostor za ponočni počitek imajo, jim hočeta nesramneža nepokoj delati. Hišni oče sprebudivši se ponočnjaka zapazi, ter ji zalezuje z namenom jima kar dobro podkuriti. Ali fantina s svetilnico pred gospodarjem bežita, lampica iz svetilnice z gorečim nitnikom na slamo odleti, ki zdajci, ko bi z oči trenil, s plamenam goreti začne. Ali sreča in sreča — de oče, ako ravno nataknujen in ponočnjakama grozeč prihititi, in ogenj ugasi, ter odverne strašno pogoriše, ki bi bilo že samo na sebi uboge sosedo v nar veči revšino pahnilo. Bog hotel, da bi se strah božji v hiše, ki je dobri duh jih zapustil, spet vernil, da bi vsi hišni gospodarji nad domačimi bolj čuli, sosedje pa peklenško ponočevanje z vso močjo zatérati.

Razgled po keršanskim sreću.

Iz Pešte. Koliko de si družba sv. Štefana priza- deva, na Ogerskim dobriga duha med vsimi stanovi obuditi, sprčuje tudi to, ker je njen sprednik, grof Karolyi, nalaš v Pariz popotval, da bi tako francoske bukve spoznal in za nje zvedil, ktere so po svoji pravni strani pripravne za žensko in otroško branje. Take bukve bo družba branju škodljivih francoskih bukev nasprot razglasovala.

Od Donave. Z več mest doljne Donave pripovedujejo, da se je v podzimo veliko več velikih rib v doljni

Donavi in tudi v njenih stranskih vodah prikazovalo, kakor druge leta. Ta nenavadni prigodek se razjasnuje iz nezmeriga streljanja ob črnim morji pretečeno leto, katero je ribe plašilo, da so v Donavi pribežališa iskale. — Še ribe se bojé posvetniga hrupa, kakó bi se ga človek ne?

V Lineburgu je neki baron Hammerstein-Gesbold iz protestanske v katoliško cerkev prestopil, desiravno so mu okolišine njegove visoke stopnje prestopljenje močno obteževale. Ta prestop je med protestanskimi pastori velik hrup napravil. Mislijo protestanti, da katoliška očitna Božja služba takó nase vabi, in so jeli s svojimi cerkvenimi opravili tudi večí slovesnosti sklepati, v mestu Hanovru mende tudi že neke mašne šege opravljajo. Ali ti možje mende premalo prevdarijo pravi vzrok. Ako bi le zunanja svetičnost nase vlekla, bi prestopali le nevedni in neučeni, ki ne vedó zunanosti od jedra razločiti. Tode tukaj se ravno nasproti godí, ker prestopajo zlasti učeni, razumni ljudje, katerih ne privabi bliš, ampak prepričanje in resnica.

Friburški viši škof prečastiti gospod Herman Vikari so z razpisam od 25. listop. 1855 mater-bratovšino vedniga česčenja Zakramenta sv. rešnjiga telesa po vsi viši škofii vpeljali.

Iz Rima. Po napravi papeža Siksta V. leta 1586 je bilo število kardinalov na 70 odločeno; zdaj jih 6 manjka, da bi bilo polno število, kteri bodo mende v prihodnjim skrivnim zboru imenovani.

Rusovsko. Razglašenje pogodbe med Rimam in Avstrijo je na Rusovskim in Poljskim prepovedano. Bojé se mende, da bi ne začeli primérjati, v koliki veljavi in časti de je katoliška cerkev, greškorusovska pa deržavnim namenam popolnoma podklenjena. Upanje pa je, da bo po potih Božje previdnosti ravno tako djanje rusovske vlade razumnim spoznavavcam greško vere le toliko hitrejši oči odperlo ter jih k spoznanju pripeljalo.

Zvezdica za šolo.

Naj hitrejši, gotovši in kratkočasniši se otrci učé brati po načinu, kteri napeljuje, branje in pisanje ob enim učiti. Otrokam pri začetku ni družiga treba kakor črnih malih tablic in čertalic, da lahko pišejo, zbrisujejo in popravljajo, kakor jim je drago. Vender je pa tudi skušnja pokazala, da je še boljše in koristnejše, če imajo učenci, posebno pervinci, tudi kak zgled na papirji, da tako zapomnjenih čerk ne pozabijo, da se lahko doma vadijo itd. Iz tega namena smo spisali v lani „Zgleda za pervince, ki se brati in pisati ob enim učé.“ Dobe se pri J. Giontini-tu, pola po 2 kr. — Ti zgledi pa niso, kakor nekteri učitelji menijo, za lepopisje, ampak le samo za to, da se z njimi slabotnim pervincam nekoliko pripomore in da se jim to globokeji vcepi, kar se jim je poprej razkladalo. Učitelj, ki svojo imenitno nalogo dobro razumé in veselo spolnuje, bo kmalo vidil, da mu bodo ti zgledi močno koristili. A. P.

Pogovori z gg. dopisovavci.

Gosp. M. H. v. G. Pesem smo prejeli; dogodba je pa že preveč pogreta, da bi jo še enkrat v zvezanim govoru smeli pripovedovati. — Gosp. M. Č. na K. Prejeli, lepa hvala!

Mill darovi.

Za afrikanski mision.

Dobrotnik 30 kr.

Za bolnišnico v Jablunki.

Dobrotnica 10 gold.; — gosp. M. Č. 5 gold.

Za gosp. Pirca, misijonarja v Ameriki.

Dobrotnik 30 kr.